

Vergaderjaar 1991-1992

22 228

Wijziging van de Ziektewet, de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet en enkele andere wetten in verband met maatregelen ter vermindering van het ziekteverzuim, beperking van langdurige arbeidsongeschiktheid en bevordering van de arbeidsmarktkansen van arbeidsongeschikten, herschikking van bevoegdheden in de Ziektewet, alsmede enkele technische aanpassingen (terugdringing arbeidsongeschiktheidsvolume)

Nr. 19

AMENDEMENT VAN HET LID BIESHEUVEL

Ontvangen 2 december 1991

De ondergetekende stelt de volgende amendementen voor:

I

In de beweegreden wordt «en enkele andere wetten te wijzigen» vervangen door: het Burgerlijk Wetboek en enkele andere wetten te wijzigen, alsmede een regeling te treffen voor het overheidspersoneel.

II

Artikel X wordt vervangen door:

Artikel X

Het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1638c worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°. Het eerste lid komt als volgt te luiden:

Evenwel heeft de arbeider, wanneer hij ten gevolge van ziekte verhinderd is geweest zijn arbeid te verrichten, voor een tijdvak van zes weken aanspraak op 70% van het naar tijdruimte vastgestelde loon, maar tenminste op het voor hem geldende wettelijke minimumloon, tenzij de ziekte door zijn opzet is veroorzaakt of het gevolg is van een gebrek waarover hij bij het aangaan van de arbeidsovereenkomst de werkgever opzettelijk valse inlichtingen heeft gegeven.

2°. In het tweede lid worden de woorden «eenige wettelijk voorgeschreven ziekte- of ongevallenverzekering» vervangen door: enige wettelijk voorgeschreven verzekering.

3°. Het zevende lid wordt vervangen door:

Van dit artikel mag alleen bij schriftelijke overeenkomst of bij reglement worden afgeweken. Ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aanspraak op het voor de arbeider geldende wettelijk minimumloon mag ten nadele van de arbeider slechts in zoverre worden afgeweken dat bedongen kan worden dat de arbeider voor de eerste twee dagen van het daar bedoelde tijdvak van zes weken geen aanspraak op loon heeft.

4°. Na het zevende lid wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

Voor de toepassing van het eerste en zevende lid worden tijdvakken waarin de arbeider ten gevolge van ziekte verhinderd is geweest zijn arbeid te verrichten, samengeteld, indien zij elkaar met een onderbreking van minder dan een maand opvolgen.

B

In artikel 1638d worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1°. in het tweede lid wordt «, zesde en zevende lid» vervangen door: en zesde lid.

2°. Na het tweede lid wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

Van de bepalingen van dit artikel mag alleen bij schriftelijke overeenkomst of bij reglement worden afgeweken.

C

In het vijfde lid van artikel 1638dd worden de woorden «ziekte of ongeval» en de woorden «ziekte of het ongeval» steeds vervangen door: ziekte.

D

In artikel 1638ee wordt het tweede lid vervangen door:

In afwijking van het eerste lid kan overeengekomen worden dat dagen of gedeelten van dagen waarop de arbeider de bedongen arbeid niet verricht wegens de reden bedoeld in artikel 1638dd, vijfde lid, als vakantiedagen worden aangemerkt, met dien verstande dat hij tenminste recht houdt op de vakantie bedoeld in artikel 1638bb.

III

Na artikel XIV worden twee nieuwe artikelen ingevoegd luidende:

Artikel XIVa

Regeling voor het overheidspersoneel.

1. Voor personen in dienst van staat, provincie, gemeente, waterschap of enig ander publiekrechtelijk lichaam dan wel van de NV Nederlandse Spoorwegen gelden de navolgende bepalingen.

2. Bij verhindering wegens ziekte om zijn dienst te verrichten of zijn ambt te vervullen bestaat gedurende een tijdvak van zes weken aanspraak op 70% van de bezoldiging als bedoeld in de zin van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (Stb. 1983, 571) dan wel van hetgeen daarmee overeenkomt, doch minimaal op het bedrag van het minimumloon dat voor betrokkene zou gelden indien de Wet minimumloon en minimum-vakantiebijslag (Stb. 1968, 657) op hem van toepassing zou zijn. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing indien en voor zover in verband met ziekte ook na ontslag aanspraak bestaat op betaling van bezoldiging of van hetgeen daarmee overeenkomt.

3. Van het bepaalde in het tweede lid kan bij algemeen verbindend voorschrift worden afgeweken. Ten aanzien van de aanspraak op het bedrag van het minimumloon dat voor betrokkene zou gelden indien de Wet minimumloon en minimum-vakantiebijslag op hem van toepassing zou zijn, mag ten nadele van betrokkene slechts in zoverre worden afgeweken dat betrokkene voor de eerste twee dagen van het in het tweede lid bedoelde tijdvak van zes weken geen aanspraak heeft op bezoldiging of hetgeen daarmee overeenkomt.

4. Voor de toepassing van het tweede en derde lid worden perioden waarin betrokkene wegens ziekte verhinderd is om zijn dienst te verrichten of zijn ambt te vervullen, samengeteld, indien zij elkaar met een onderbreking van minder dan een maand opvolgen.

5. Het tweede lid is niet van toepassing op zakgeldgenietenden.

6. Het tweede lid is niet van toepassing ten aanzien van verzuim in verband met zwangerschaps- en bevallingsverlof. Bij zwangerschaps- en bevallingsverlof blijft betrokkene volledig in het genot van de bezoldiging dan wel van hetgeen daarmee overeenkomt. Hetzelfde geldt indien en voor zover betrokkene in verband met bevalling ook na ontslag aanspraak heeft op betaling van bezoldiging of van hetgeen daarmee overeenkomt.

7. Bij algemeen verbindend voorschrift kan worden bepaald dat de aanspraak bedoeld in het tweede lid niet bestaat indien:

a. de ziekte is voorgewend, althans zodanig overdreven voorgesteld, dat reden voor verhindering niet kan worden aangenomen;

b. de ziekte door opzet van betrokkene is veroorzaakt, tenzij hem daarvan op grond van zijn psychische toestand geen verwijt kan worden gemaakt;

c. de verhindering het gevolg is van een ziekte of gebrek waarover betrokkene bij het aangaan van de arbeidsverhouding opzettelijk valse inlichtingen aan de werkgever heeft verstrekt.

8. Bij algemeen verbindend voorschrift kan worden bepaald dat de aanspraak bedoeld in het tweede lid vervalt wanneer en voor zolang betrokkene:

a. weigert zich te onderwerpen aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige of, na voor zulk een onderzoek te zijn opgeroepen, zonder geldige reden niet verschijnt;

b. weigert de volledige medewerking bedoeld in artikel P8, eerste lid van Algemene burgerlijke pensioenwet (Stb. 1986, 540) dan wel een daarmee overeenkomende bepaling, te verlenen;

c. zonder voldoende gronden nalaat zich onder behandeling van een geneeskundige te stellen of blijven stellen, dan wel zich niet houdt aan de voorschriften hem door de behandelende geneeskundige gegeven, met dien verstande dat te dezen voorschriften tot het verlenen van medewerking aan een ingreep van heelkundige aard zijn uitgezonderd;

d. zich zodanig gedraagt, dat zijn genezing wordt belemmerd of vertraagd;

e. tijdens de verhindering dienst te verrichten voor zichzelf of voor derden arbeid verricht, tenzij dit door de bedrijfsgeneeskundige of een daarmee gelijk te stellen geneeskundige in het belang van zijn genezing wenselijk wordt geacht;

f. in gebreke blijft op het door de bedrijfsgeneeskundige of een daarmee gelijk te stellen geneeskundige bepaalde tijdstip en in de door deze bepaalde mate zijn dienst te hervatten, tenzij hij daarvoor een inmiddels opgekomen, door deze als geldig erkende reden heeft opgegeven.

9. Bij algemeen verbindend voorschrift kan worden bepaald dat de aanspraak bedoeld in het tweede lid geheel of ten dele vervallen kan worden verklaard indien betrokkene de voor hem terzake van afwezigheid tijdens ziekte gestelde voorschriften overtreedt.

10. De aanspraak bedoeld in het tweede lid wordt verminderd met het bedrag van de vergoeding of uitkering welke betrokkene geniet krachtens een wettelijk voorgeschreven verzekering.

11. Bij algemeen verbindend voorschrift kan worden bepaald dat dagen of gedeelten van dagen waarop betrokkene zijn dienst wegens ziekte niet verricht, als vakantiedagen worden aangemerkt, met dien verstande dat betrokkene ten minste recht houdt op vakantie van 20 dagen of 160 uur per kalenderjaar, dan wel – indien betrokken in deeltijd werkzaam is of de arbeidsverhouding niet hele kalenderjaar duurt – op een evenredig gedeelte daarvan.

Artikel XIVb

1. Artikel 1638c BW zoals dit tot aan het inwerkingtreden van deze wet gold blijft van toepassing op de arbeidsverhoudingen van personen:

- a. die op de dag vóór de inwerkingtreding van deze wet ongeschikt zijn tot het verrichten van hun arbeid wegens ziekte, zolang die ongeschiktheid duurt; of

- b. van wie de ongeschiktheid tot het verrichten van hun arbeid wegens ziekte intreedt op of na de datum van inwerkingtreding van deze wet en tevens binnen een maand nadat een vóór die inwerkingtreding gelegen periode van ongeschiktheid door herstel is geëindigd, zolang die ongeschiktheid duurt.

2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt de ongeschiktheid tot het verrichten van arbeid wegens ziekte geacht niet te zijn onderbroken wanneer perioden van ongeschiktheid elkaar met een onderbreking van minder dan een maand opvolgen.

Toelichting

In de «nadere aanbeveling inzake bestrijding van het ziekteverzuim» van de Stichting van de Arbeid d.d. 8 november 1991 is afgesproken dat centrale werkgevers en werknemersorganisaties de cao-partijen oproepen om nadrukkelijk aandacht te besteden aan het inbouwen van arbeidsvoorwaardelijke stimulansen ter terugdringing van het ziekteverzuim. Deze nadere aanbeveling heeft ertoe geleid dat in het wetsontwerp van wet Terugdringing Ziekteverzuim dat op 20 november 1991 aan de SVr is gezonden, geen paraplubepaling met betrekking tot de bovenwettelijke verplichtingen is opgenomen en dat in dat voorontwerp een regeling is opgenomen waardoor partijen kunnen afspreken dat ziektedagen worden aangemerkt als vakantiedagen.

Met het oog op de komende cao-onderhandelingen is het zeer gewenst om op korte termijn deze nieuwe maatregelen, zowel voor de marktsector als voor het overheids personeel, in werking te laten treden. Het voorliggende amendement strekt daartoe.

Wat betreft de financiële aspecten voor de marktsector wordt opgemerkt dat door deze maatregelen niet in te laten gaan op 1 juli 1992, in 1992 ongeveer 3/4 van het structurele jaareffect wordt bereikt, aangezien een groot deel van de huidige CAO's, waarin doorgaans een uitkering van 100% van het loon wordt gegarandeerd en nog niet het inleveren van vakantiedagen bij ziekte is geregeld, nog per 1 januari 1992 doorloopt. Dit betekent dat in 1992 niet 285 mln. aan direct effect maar 425 mln. kan worden ingeboekt. Het indirecte effect (gedrags-effect) van deze maatregelen is bij invoering per 1 januari 1992 125 mln.

Voor de jaren 1993 en verder is er geen verandering in het financiële beeld. Het structurele effect van deze maatregelen is in 1993 namelijk al bereikt.

Biesheuvel